

**ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสารเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในอำเภอลาดหลุมแก้ว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1**

**The relationship between the roles of school administrators and the development of
information and communication technology for education. Of educational institutions in
Lat Lum Kaeo District Under Pathumthani Primary Educational Service Area Office 1**

ขวัญแก้ว นุ่มปั่น¹ ศิริรัตน์ ทองมีศรี²

¹ นักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษา ในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประชากรได้แก่ครูผู้สอนในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ทั้งหมด 22 โรงเรียน จำนวน 224 คน และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 142 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกระจาย และมอร์แกนสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.927 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับการปฏิบัติจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านสารสนเทศ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลตามลำดับ 2) การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับการปฏิบัติจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านความร่วมมือภาคีรัฐ เอกชน และชุมชน ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ตามลำดับ 3) ผลการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา พบว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา, การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were; 1) to study the roles of school administrators. 2) to study and the development of information and communication technology for education. 3) to study The relationship between the roles of school administrators and the development of information and communication technology for education. of educational institutions in Lat Lum Kao District under Pathumthani Primary Educational Service Area Office 1. The population was a total of 224 government teachers from 22 schools in Lat Lum Kao District Under Pathumthani Primary Educational Service Area Office 1. The sample was a total of 142 of the government teachers, selected from the population via the table of Krejcie & Morgan and simple random sampling. The tool used to collect the data was a rating scale questionnaire reliability was 0.927. Data were analyzed with statistical software to calculate the frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's Correlation. The research results were found that 1) roles of school administrators was high. The results ranked in descending order were decision, Information and interpersonal. 2) The development of information and communication technology for education was high. The results ranked in descending order were infrastructure, management in the school, learning and teaching, the learning process, public private and community cooperation, learning resources. 3) There was positive relationship between the roles of school administrators and the development of information and communication technology for education. at the significance level of .01.

Keyword: Roles of school administrators, The development of information and communication technology for education

บทนำ

ปัจจุบันทั่วโลกต่างตระหนักถึงการเตรียมความพร้อมพร้อมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา เช่น สภาพการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ การเพิ่มขึ้นของประชากร ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เป็นต้น จึงทำให้เกิดการจัดตั้งองค์การระหว่างประเทศมากมายเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพให้ตอบรับเป้าหมายพัฒนาอย่างมั่นคง ประเทศไทยได้เข้าร่วมกับประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ในปี พ.ศ. 2558 โดยประชาคมอาเซียนให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT) อย่างมาก เห็นได้จากการทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอาเซียน ปี 2563 หรือ ASEAN ICT Masterplan 2020 (AIM 2020) ซึ่งเป็นแผนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) ฉบับที่ 2 ของอาเซียน ที่ประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศได้ร่วมกันจัดทำและนำมาใช้ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2563 เพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 ได้มีประเด็นหลักในพัฒนานวัตกรรมและการนำมาใช้ขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกมิติเพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศ โดยจะมุ่งเน้นการนำความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรม ทำให้เกิดสิ่งใหม่ที่มีมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจทั้งในเรื่องกระบวนการผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ๆ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยสนับสนุนการวิจัยพัฒนา การดัดแปลงและต่อยอดการพัฒนาเทคโนโลยีไปสู่ความเป็นอัจฉริยะโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและการผสมผสานเทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) จากแผนแม่บทไอซีที และแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ดังกล่าวผนวกกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน ส่งผลให้องค์กรภาครัฐ สถานศึกษา และเอกชนเร่งพัฒนาคุณภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อนำมาใช้งานในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในสถานการณ์ปัจจุบันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019 : COVID-19) มีการระบาดในวงกว้าง โดยเมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2563 องค์การอนามัยโลก ได้ประเมินสถานการณ์และประกาศให้โรค COVID-19 เป็น

ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern) โดยแนะนำให้ทุกประเทศเร่งรัดการเฝ้าระวังและป้องกันความเสี่ยงจาก เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับในประเทศไทย ซึ่งถึงแม้ว่าตัวเลขผู้ป่วยติดเชื้อในแต่ละวันจะมีจำนวน ลดน้อยลง แต่ก็ยังคงอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่อาจวางใจได้ ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และบุคลากรทางการศึกษา จึงได้จัดทำแนวทางการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563 เพื่อให้โรงเรียน ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสถานการณ์ ใน 3 รูปแบบ ซึ่งโรงเรียนสามารถเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยพิจารณาตามความเหมาะสมและบริบทของโรงเรียนคือ การเรียนในชั้นเรียน (On-Site) การเรียนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) และการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) จากรูปแบบการดำเนินการดังกล่าวจึงส่งผลให้สถานศึกษาต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาเข้ามาประยุกต์ใช้งานอย่างมากทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน และการอำนวยความสะดวกในการจัดการชั้นเรียน ซึ่งยังสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และเป็นไปตามนโยบายพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งประเทศไทยหรือไอที 2010 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติเรื่องการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษาในหมวด 9 เรื่องเทคโนโลยี เพื่อการศึกษามาตรา 64 รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตจัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิต และมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้ความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิตรวมทั้งการใช้ เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้สนับสนุนให้มีการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอน และการบริหารจัดการอย่างกว้างขวาง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) และเพื่อให้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ย่อมต้องขึ้นกับผู้นำองค์กร หรือผู้นำสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาไปสู่เป้าหมายคือการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

การบริหารงานในโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีอย่างน้อยเพียงใดนั้นขึ้น อยู่กับ ผู้บริหารที่เป็นคน กำหนดทิศทางของการบริหารงานต่าง ๆ โดยใช้ทรัพยากรที่มี ทำให้เกิดการพัฒนาด้านต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษานั้น ๆ การบริหารเป็นกลไกในการขับเคลื่อนสถานศึกษา ให้ดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ผู้บริหารจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดเพราะเป็นผู้กำหนด ทิศทางในการทำงาน ประสานความร่วมมือทำให้บุคลากรทุกคนใน สถานศึกษาตระหนักถึงหน้าที่ที่รับผิดชอบ มีการทำงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดสารสนเทศที่มีความหมาย และสามารถนำไปใช้ได้ตามความมุ่งหมาย (สมศักดิ์ สมมาคุณ, 2552) ผู้บริหารในปัจจุบันต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นองค์ประกอบพื้นฐานในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องการตัดสินใจโดยใช้ระบบข้อมูลและสารสนเทศเป็นข้อมูลพื้นฐานนั้น จะทำให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพสูง และในยุคที่ข้อมูลข่าวสารเทคโนโลยีมีบทบาทในการจัดการศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษา ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ จึงทำให้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหาร และสถานศึกษาต้องนำมาปรับใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารงานทุกด้าน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้จัดให้มีการประชุมระดม ความคิดเห็น โดยที่ประชุมได้ร่วมกันกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา ซึ่งส่งผลให้การบริการจัดการตามภารกิจของเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด จึงได้ร่วมกันกำหนดทิศทางการดำเนินงาน และการบริหารงบประมาณไว้ในแผนปฏิบัติการ โดยมีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยี

สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่จากการวิเคราะห์สถานภาพของเขตพื้นที่การศึกษาจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาจุดอ่อนของบุคลากรส่วนใหญ่ยังขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีด้านระบบการบริหารจัดการ คือการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ มาใช้ในการบริหารจัดการยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ข้อมูลสารสนเทศยังไม่จัดกระทำอย่างเป็นระบบที่สามารถนำมาใช้ได้อย่างเต็มที่ และวัสดุบางรายการไม่ตรงต่อความต้องการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2562)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อศึกษามาใช้ในการบริหารจัดการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
- 2) เพื่อศึกษาการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
- 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา มินท์ซเบิร์ก (Mintzberg, 1973: 93-94) จำนวน 3 ด้าน ดังนี้ 1. บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal roles) 2. บทบาทด้านสารสนเทศ (information roles) 3. บทบาทด้านการตัดสินใจ (decision roles) และ การศึกษาแนวคิดตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง นโยบายและมาตรฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ในด้านมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ (2550: 2) 6 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา 2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 3. ด้านการเรียนการสอน 4. ด้านกระบวนการเรียนรู้ 5. ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ และ 6. ด้านความร่วมมือภาครัฐ เอกชน และชุมชน

ตัวแปรอิสระ

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

1. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
2. ด้านสารสนเทศ
3. ด้านการตัดสินใจ

ตัวแปรตาม

การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษา

1. ด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา
2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
3. ด้านการเรียนการสอน
4. ด้านกระบวนการเรียนรู้
5. ด้านทรัพยากรการเรียนรู้

6. ด้านความร่วมมือภาครัฐ เอกชน และชุมชน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 224 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 142 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: pp. 607-610) สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการอย่างง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบเป็นแบบเลือกตอบ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาในอำเภอลาดหลุมแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านสารสนเทศ ด้านการตัดสินใจ ตอนที่ 3 แบบสอบถาม เกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอลาดหลุมแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการเรียนการสอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ ด้านความร่วมมือภาครัฐ เอกชน และชุมชน แบบสอบถามตอนที่ 1 และ 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามมาตราการวัดของลิเคอร์ต (Likert: 1987) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

สถิติในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1. หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC: Index of item objective congruence)

1.2. หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1. ค่าความถี่ (Frequency)

2.2. ค่าร้อยละ (Percentage)

2.3. ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.4. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D)

2.5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation)

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือวิจัย การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสร้างเครื่องมือวิจัย ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย สร้างแบบสอบถามในการวิจัยตามกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามนิยามศัพท์

1.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา การใช้ถ้อยคำของคำถาม หลังจากนั้นนำมาค่าค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ และเลือกคำถามที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.60 – 1.00 ขึ้นไป นำมาใช้

1.3 หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try – out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอนนำข้อมูลที่ได้หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.927

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามระเบียบของทางราชการมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัย ขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนคร ทำหนังสือถึงกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ และนำไปทดลองใช้

2.2 ผู้วิจัย ขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนคร ทำหนังสือถึงโรงเรียนในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

2.3 ผู้วิจัยนำหนังสือ ขอความอนุเคราะห์พร้อมทั้งแบบสอบถามส่งถึงโรงเรียนในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ขออนุญาตทำการวิจัยและแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

2.4 เก็บแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

สรุปผลการวิจัย

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน จากการศึกษาได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านเพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 85.92 เพศชาย จำนวน 14.08 คน คิดเป็นร้อยละ 14.08 ด้านอายุพบว่ามียุคน้อยกว่า 31 ปี จำนวน 40.14 คน คิดเป็นร้อยละ 40.14 และด้านประสบการณ์ในการทำงานพบว่า ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 40.85 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในภาพรวมและรายด้าน สรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ศักยภาพบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.643) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษา
ในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	(S.D)	แปลผล
1. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	4.16	0.622	มาก
2. ด้านสารสนเทศ	4.22	0.655	มาก
3. ด้านการตัดสินใจ	4.23	0.743	มาก
รวม	4.21	0.643	มาก

1.1 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.622) เมื่อพิจารณา รายชื่อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดตั้งทีมงาน เพื่อ การปฏิบัติงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.738)

1.2 ด้านสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.655) เมื่อพิจารณา รายชื่อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการใช้สารสนเทศในการบริหารงาน ของสถานศึกษาเพื่อ งานด้านต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.736)

1.3 ด้านการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.743) เมื่อพิจารณา รายชื่อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารประชุมผู้ใต้บังคับ เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อ ชี้แจงและทำความเข้าใจคำสั่งในการมอบหมายงาน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.774)

2. ศึกษาระดับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ในอำเภอลาด หลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.542) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อ การศึกษา ของสถานศึกษาในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1

การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	(S.D)	แปลผล
1. ด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา	4.26	.605	มาก
2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	4.27	.620	มาก
3. ด้านการเรียนการสอน	4.21	.599	มาก
4. ด้านกระบวนการเรียนรู้	4.19	.624	มาก
5. ด้านทรัพยากรการเรียนรู้	4.00	.664	มาก
6. ด้านความร่วมมือภาครัฐ เอกชนและชุมชน	4.05	.662	มาก
รวม	4.16	.542	มาก

2.1 ด้านการบริหารจัดการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.605) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษา มีบุคลากรรับผิดชอบ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาโดยตรง ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.652)

2.2 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.602) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตที่ใช้เพื่อ การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.637)

2.3 ด้านการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.599) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สอนเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา โดยคำนึงถึงกฎหมาย คุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.698)

2.4 ด้านกระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.624) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาตามความสนใจของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.654)

2.5 ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.664) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีระบบจัดการ แหล่งเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.740)

2.6 ด้านความร่วมมือภาครัฐ เอกชน และชุมชน โดยภาพรวม ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.662) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอกในการดูแลระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.760)

3. ผลการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา กับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ตัวแปร	lct1	lct2	lct3	lct4	lct5	lct6	Total_lct
Ra1	.714**	.608**	.587**	.610**	.583**	.680**	.731**
Ra2	.781**	.651**	.593**	.600**	.559**	.658**	.741**
Ra3	.833**	.683**	.686**	.686**	.601**	.673**	.802**
Total_Ra	.816**	.680**	.654**	.664**	.609**	.701**	.796**

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ ด้านการตัดสินใจกับด้านการบริหารจัดการในสถานศึกษา ($r = 0.833$) รองลงมาคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐานกับด้านการบริหารจัดการในสถานศึกษา ($r = 0.781$) ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุดคือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับด้านทรัพยากรการเรียนรู้ ($r = 0.583$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและ ตัวแปรตาม พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างมีนัยสำคัญ 0.01 อยู่ในระดับสูง ที่ระดับ $r = 0.796$ โดยบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มากที่สุด รองลงมาเป็นบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ด้านสารสนเทศ

อภิปรายผล

ความคิดเห็นของความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีดังนี้

1.1 ด้านการตัดสินใจ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ใน ระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารประชุมผู้ได้บังคับเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจคำสั่งในการมอบหมายงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการทำความเข้าใจกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ สามารถวิเคราะห์ คัดแยกข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ รวบรวมสารสนเทศ และกำหนดทางเลือกในการตัดสินใจ เพื่อมอบหมายงานในการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันการเกิดปัญหาต่าง ๆ และพิจารณาตัดสินใจปัญหาในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วุฒิชัย ชมภู (2557: 74) ได้วิจัยรูปแบบพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายรูปแบบการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านสารสนเทศ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการใช้สารสนเทศในการบริหารงาน ของสถานศึกษาเพื่องาน ด้านต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชาใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ มากขึ้น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง และคล่องตัวในการบริหารสถานศึกษา และสถานศึกษานำรายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาในรูปแบบสารสนเทศ ประชาสัมพันธ์สถานศึกษาสู่สาธารณชนในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้ในปัจจุบันผู้บริหารต้องส่งเสริม และมีบทบาทในด้านระบบสารสนเทศมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ วัชรกรรณ์ เบ้าจันทิก (2558) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ระดับการปฏิบัติ ของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดตั้งทีมงาน เพื่อการปฏิบัติงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสามารถประสานงาน กระตุ้น ให้กำลังใจเพื่อเป็นส่งเสริมการทำงาน

ของผู้ได้บังคับบัญชา ก่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ญัตติกรณ หิริธูชาติ (2556: 94) ได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา พบว่าบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านผู้สร้างความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก

2. การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีดังนี้

2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตที่ใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันสถานการณ์ของโลกมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ หลายโรงเรียนต้องใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์มากยิ่งขึ้นส่งผลให้สถานศึกษามีการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนออนไลน์ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุตติพงษ์ อมุลราช (2558: 151) ได้วิจัย บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อสนับสนุนด้านการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนด้านการศึกษาของสถานศึกษา ในภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยเรียงจากมาก ไปหาน้อย คือ ด้านเครื่องมือทางคอมพิวเตอร์ ด้านระบบสารสนเทศ ด้านระบบฐานข้อมูล และด้านระบบเครือข่ายตามลำดับ

2.2 ด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีบุคลากรรับผิดชอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาโดยตรง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีความตระหนักถึง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาเข้ามามีส่วนช่วยในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ตามบริบทของสถานศึกษา จึงมีการเตรียมความพร้อม ในด้านต่าง ๆ เช่นแผนพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา สนับสนุนงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน มีการพัฒนาระบบงานข้อมูลสารสนเทศที่สอดคล้องกับงานด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไปซึ่งสอดคล้องกับ วิไลพร พิทักษา (2561: 188) ได้ศึกษาสภาพการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ทั้งโดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติตามหลักการบริหารอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านการเรียนการสอน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สอนเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษา โดยคำนึงถึงกฎหมาย คุณธรรม จริยธรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในปัจจุบันผู้สอนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา เป็นเครื่องมือออกแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เป็นสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการประยุกต์ ใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริรินทร์ทิพย์ ชาลีวรรณ (2556: 100) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาบึงกาฬ

สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านกระบวนการเรียนรู้ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาตามความสนใจของผู้เรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาในด้านกระบวนการการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการสอนทำให้ผู้เรียนมีโอกาส ได้รับความรู้ใหม่ ๆ ได้เรียนรู้เรียนรู้จากประสบการณ์ที่หลากหลาย ได้วิเคราะห์ จากสภาพความเป็นจริงของเหตุการณ์ในปัจจุบัน ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ สร้างแรงจูงใจให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงาน ผู้บริหารจึงเห็นความสำคัญและผลักดันให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อศึกษามาใช้ในกระบวนการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับกรณีศึกษา จิตติกรประภาพงศ์ (2558) ได้ศึกษาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลกระทบต่อการใช้อินเทอร์เน็ต ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และการใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านความร่วมมือภาคีรัฐ เอกชน และชุมชน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก ในการดูแลระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษายังต้องการ การสนับสนุนงบประมาณในการจัดสรร ดูแล บำรุงรักษาอุปกรณ์ทางคอมพิวเตอร์ จึงมีการประสานงานเพิ่มเติมจากภายนอก เช่น จากชุมชน สมาคมศิษย์เก่า และผู้ประกอบการ หรือหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ธนิต เยี่ยมรัมย์ (2561: 104) สภาพการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านความร่วมมือภาคีรัฐ เอกชน และชุมชน อยู่ในระดับมาก

2.6 ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีระบบจัดการแหล่งเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีการจัดรวบรวมสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ ตามศักยภาพของสถานศึกษา เช่น เว็บไซต์ แพลตฟอร์มดิจิทัล ในการส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจ ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ ศันสนีย์ พรหมพินิจ (2559: 68) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านทรัพยากร ในการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา กับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงโดยบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการพัฒนา

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมากที่สุด จากความสัมพันธ์ที่ศึกษาอธิบายได้ว่ามีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานของสถานศึกษา ในทุกด้านเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทันท่วงทีเหตุการณ์ในปัจจุบันย่อมสัมพันธ์กับการพัฒนาระบบสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาที่กำลังมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้สถานศึกษาและผู้เรียนพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในยุค 4.0 ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ศิริจันทร์ทิพย์ ชาลีวรรณ (2556: 100) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 บทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสัมพันธ์กันทางบวกทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษา พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในด้านเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมการทำกิจกรรมร่วมกันในสถานศึกษา มีการร่วมกลุ่มกันดำเนินงานเพื่อให้เกิดแรงจูงใจ และความร่วมมือในการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ

2. จากการศึกษาการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอลาดหลุมแก้ว ในด้านเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ให้มีทันสมัย และส่งเสริมให้มีการสร้างแหล่งเรียนรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

3. จากการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอลาดหลุมแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ในระดับต่ำที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหาร บุคลากร ได้มีการระดมความคิด ร่วมมือ ในการประสานงานเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และทรัพยากรในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ หรืออุปสรรคที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับบุคลากรในสถานศึกษา

2. ควรจะศึกษารูปแบบการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง นโยบายและมาตรฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการศึกษา. (ออนไลน์) 2550 (อ้างเมื่อ 26 มิถุนายน 2563). จาก <https://www.moe.go.th/moe/upload/news19/FileUpload/787-6193.pdf>
- กรณ์สิณี ฐิติกรประภาพงศ์. (2558). การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในการจัด กระบวนการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. วารสารวิชาการ ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. 8,3 (กันยายน - ธันวาคม 2558): 1-13.
- ณัฐกรณ์ หิรัญชาติ. (2557) บทบาทผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธนิต เยี่ยมรัมย์. (2561). สภาพการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหา บัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วัชรกรณณ์ เบ้าจันทิก. (2558). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. วารสาร ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 38,1 (มกราคม-มีนาคม 2558): 175-181.
- วิไลพร พิทักษ์. (2561). รูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 5,2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2561): 179-191.
- วุฒิชัย ชมภู. (2557). รูปแบบพฤติกรรมกระตุ้นใจของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์ศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- คันสนีย์ พรหมพินิจ. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนโพธิสัมพันธ์ พัทธาคาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิรินทร์ทิพย์ ชาลิวรรณ. (2556) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศกับสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมศักดิ์ สมมาคุณ. (2552). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุบลราชธานีเขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต1. **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา**
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. ปทุมธานี, 2562.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **แนวทางการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน**
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด-19
(COVID-19) ปีการศึกษา 2563. (ออนไลน์) 2563 (อ้างเมื่อ 26 มิถุนายน 2563). จาก
https://drive.google.com/file/d/1Ri9cTu9WZfZ6pPq4GivWC8wN_GiDrLXp/view
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนา**
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุติพงษ์ อมูรราช. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการ
สื่อสาร เพื่อสนับสนุนด้านการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต
25. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.** 38,1 (มกราคม - มีนาคม 2558): 151-158.
- Henry Mintzberg. (1973) **The Nature of Managerial Work.** New York: Harper & Row, 58-91.
- Kreicie.R.,V. & Morgan, D., W. (1970). Determining sample size for research activities. **Education and**
Psychological Measurement.
- Likert, R. (1987).**The human resources: Case and concept.** New York: McGraw-Hill.